

A cseh és szlovák vállalatok adatbankja

Mindenekelőtt azt jegyezzük meg, hogy az adatbank külföldre is szolgált. *Címe:* Databanka čs. podnik. Národní informační středisko ČR – Havelkova 22, 130 00 Praha 3; telex: 122 214, fax: (02) 235 97 88.

Az adatbank üzembe helyezésekor (1991. április 1.) 850 cseh és szlovák ipari gyártó cég, köztük ipari és ipari termékeket előállító mezőgazdasági szövetkezet egyenként 36–36 adatát tartalmazta. Ezek a következők: nyereség, törzsvagyon, a tevékenység osztályozási kódjai, a vállalat neve és címe, kereskedelmi partnerének országcódja, dolgozói létszám, szabad kapacitás, alapok, a tevékenység keretprogramja, alapítási év, nemzetközi NACE-kód, azonosítási szám (IČO), a fő tevékenységek megnevezése, fő partner a külföldi kereskedelemben, termelési érték a húzóágazatban, a szervezet válfaja, technológia, termelési érték, területi kód, folyószámlaszám, a bank neve és címe, a nemzetközi kereskedelem közvetítője, munkabér-kifizetés, a beszállítók ágazati kódja, anyagköltség, a vállalat vezetője, a tevékenység fő eredményei, az adminisztratív felelős, adatfelelős, a vállalati jegyzékbe való felvétel, e jegyzék bírósági őrzésének helye, önálló külkereskedelmi jog, telefon, telefax, telex. Ezekből az adatokból négyféle – szűkebb-bővebb – formátumban nyújtanak tájékoztatást. Az adatbank aktualizálására évente kétszer (július 31. és január 31.) kerül sor, ami egyenlő valamennyi adat verifikálásával, új adatok felvételével, az elavultak eliminálásával. Már az 1991. július 31-én esedékessé vált aktualizáláskor gondoltak az adatbázis újabb adatfélésekkel való bővítésére (a vállalat külföldi képviselője, konszigná-

ciós raktár, a külföldi vagyon formái, a részvényesek aránya, összetétele). A következő aktualizáláskor hét újabb adatféléseget szándékoznak felvenni a banki szférából.

Az adatbankban hamarosan a privatizációs folyamat is tükröződni fog – egészen a magányos vállalkozók felvételéig menően (természetesen: az önkéntes részvétel alapján). Egy másik bővítési szándék a tervező, kutató és kereskedelmi szervezetek felvétele.

Az *adatbázis nyelve* cseh és szlovák, perspektivikusan angol is. Kétféleképpen vehető igénybe, úm. online módon (GOLEM) és postai, telex vagy telefax megrendelésre. (Telefonon az adatbázis szolgáltatását nem lehet megrendelni.)

A szolgáltatás *díjtételei* "felhasználói aktivitás" és "felhasználói szükséglet" szerint vannak megszabva. Így pl. a legnépszerűbb 3. formátumot illetően az adatbázisban való tartózkodás percenként 3,8, egy jellemzett vállalat 25, egy kikeresett vállalat 20 koronába kerül aktivitás szerint. A szükséglet szerinti díjtételek: keresési jelszó – 3,2, a szükséglet kielégítése az adatbázisban részt vevő vállalat számára 23, a nem résztvevők számára pedig 28 korona.

Az adatbanknak lemezes (NIS 190 verzióban) és mikroformájú változata is van. (Úgy vélik, hogy az adatbank ismertett struktúrája és elérési módjai szükségtelenné teszik a nyomtatott katalógusként való kiadást.)

/POZDĚNA, L.: Databanka čs. podnik. = I, 33. köt. 11. sz. 1991. p. 324–336./

(F. T.)

Meg lehet-e élni Csehszlovákiában információs tanulmányokból?

Meg lehet, illetve bizonyos trendek ismerete, a nyugati "szokások" elsajátítása és megfelelő árpolitika esetén meg lehetne élni ebből a tevékenységből is ebben a piacgazdaságra áttérő országban.

Mindenekelőtt az *információ iránti kereslet* szféráit kell valamiféleképpen áttekinteni. Kiindulásként megfelel pl. az ország pénzforgalmi trendjeinek elemzése. Ezek alapján a következők szögezhetők le:

▶ A hosszú ideje eladósodott vállalatok körében a kölcsönök csökkennek, azaz a bankok nem hajlandók finanszírozni beruházásaikat. Ez a vállalatcsoport egy külföldi "megmentő" reményében nemegyszer igen nagyvonalú információs szolgáltatások megrendelésére hajlamos. Persze: a szolgáltatási díjak behajthatósága ezekben az esetekben kétséges.

▶ A vállalatok egy másik csoportjában és a magán-személyek körében – tanúskodnak róla a rövid lejáratú hitelek növekvő adatai – élénkülően vannak a vállalkozások. Ámde a szóban forgó hitelek részaránya még így is szerény, ami óvatosságra utal, továbbá arra, hogy e vállalkozásoknak az elkövetkező néhány évben aligha lesz fejlett információs szolgáltatásokra szükségük.

▶ Ezzel szemben van egy szféra, amely bizalmatlan lett a honi fizetőeszköz – a csehszlovák korona – iránt, s mindent megtesz annak érdekében, hogy (akár nem legálisan is) pénzvagyonát devizára váltsa át, vagy hogy ingatlanokat vásároljon rajta. Itt aztán nagy mennyiségben van szükség az összes információs válfajra, feltéve hogy releváns. (Pl. egy csehszlovákiai vállalkozás, amely a francia tengerpart ingatlanforgalmáról szóló kivágatok szolgáltatására specializálódott, jól megéj.)